

uden dette, om man vil, en Lov om selvejende Kirker. Den er der ogsaa Trang til, men det er et Forhold, som nu er lagt hen under Menighedsraadene. Jeg skal hermed forlade dette. Da disse Forhold nu en Gang ere, som de ere, og da den nuværende Kirkeminister har ment, at det var rigtigt og ret, saaledes som gjort, at forelægge de Forslag, der her ligge paa Tingets Bord, kan jeg jo, naar jeg staar som en enlig Svale med min Opfattelse, ikke vente nogen større Tilslutning til, at den Omdannelse, der muligt skal foregaa i et Udvalg, skulde faa den Karakter, at vilet ikke fik nogen Menighedsraadslov, i alt Fald kun beholdt den midlertidige Del af den eller fik det hele gjort midlertidigt. Jeg ser ikke rettere, end at al Rimelighed er for, at disse Love ville blive førte igennem, og saa bliver der ikke, som jeg sagde før, at strides, om det er denne eller hin Kirkeministers Anskuelse, der giver sig Udtryk herigennem. Opgaven bliver at se, om det er Anskuelser af en saadan Art, at de virkelig i Livet kunne komme til i nogen Maade at tjene den kirkelige Udvikling indenfor Folkekirken og føre fremad mod det Maal, som for os alle maa staa som Idealet, at Kirken — jeg mener dermed Menigheden, de levende, bekendende Kristne — kommer til at staa uden Støtte fra det borgerlige Samfund, men saa ogsaa med fuldstændig Selvret indenfor sine Forhold. Da er der Plads for Menighedsraadene; før er der det efter min Mening ikke.

Men, som sagt, da vi nu selvfølgelig maa vente at faa disse Menighedsraad, skal jeg i nogle enkelte Træk antyde min Mening overfor de enkelte Paragraffer i de foreliggende to Forslag. For de flestes Vedkommende er for øvrigt den Anskuelse, jeg nærer, i større eller mindre Grad udtalt snart af den ene, snart af den anden af de ærede tidligere Talere:

I Lovforslaget om Brugen af Kirkerne, § 1, 3die Linie, hvor der staar: „kan Biskoppen meddele Tilladelse” o. s. v., mener jeg absolut, der bør staa: „skal Biskoppen meddele” o. s. v. Det hedder nemlig i det følgende: „saafremt han efter de fra Frimenighedens Præst modtagne Oplysninger om Frimenighedens Lære og Ritus saavel som efter sit Kendskab til Frimenighedens Forhold til Folkekirken i det hele ikke skønner, at der er Grund til at nægte den”. Altsaa, hvis han skønner, at der er Grund til at nægte Tilladelsen, kan han gøre det, men naar han ikke skønner, der er nogen Grund til at nægte den, skal han heller ikke kunne nægte den. Jeg vilde derfor

ønske, det udtrykkelig blev fremhævet, at han skal give Tilladelsen, naar han ikke skønner, der er Grund til at nægte den. Derimod kunde jeg saa ønske tilføjet en Bestemmelse, omtrent saalydende: „Nærer Biskoppen Betænkelighed ved at give Tilladelsen, da indanker han Sagen til Ministeriets Afgørelse”. Men saa maa den sidste Linie forandres. Den lyder nu saaledes: „Tilladelsen kan naar som helst tilbagetages af Biskoppen”. Den maatte da komme til at lyde saaledes: „Tilladelsen kan naar som helst efter Biskoppens begrundede Indstilling tilbagetages af Ministeriet”. Det er i Flugt med mine tidligere Udtalelser ved Behandlingen af de kirkelige Love, at jeg ikke ønsker en større biskoppelig Indflydelse paa disse Omraader end højst nødvendigt. Jeg har i min Stilling som Menighedsraadsmedlem haft sørgelige Erfaringer for, hvad det betyder at have Biskoppen som et saadant Mellemlid. Derfor kunde jeg ogsaa ønske, at der i næste Paragraf, første Linie, kom til at staa: „Saadan Tilladelse skal ogsaa meddeles af Biskoppen” o. s. v. Ja, dermed er jeg færdig med Forslaget om Brugen af Kirkerne, et Forslag, som jeg er taknemmelig for ligger paa Tingets Bord, og som jeg ønsker maa gaa igennem, selvfølgelig navnlig med de Ændringer, jeg her har antydet.

Jeg skal nu til Enkeltheder i Forslaget til Lov om Menighedsraad gøre nogle enkelte Bemærkninger. Det hedder i § 4, første Stykke, at det til Opnaaelse af Valgret og Valgbarhed fordres, at de vedkommende Medlemmer af Folkekirken „efter deres derom personlig for Valgbestyrelsen fremsatte Begæring findes optagne paa Valglisten”. Her vil jeg gerne henstille, at det klargøres, at denne Henvendelse ikke alene kan ske mundtligt, men ogsaa skriftligt. Udtrykket „personlig” kan ikke godt opfattes anderledes, end at det maa være Meningen, at de bogstavelig personlig skulle indfinde sig og forlange sig optagne. Det vil f. Eks. i et Sogn som vort have til Følge, at mange Hundrede Mennesker maa gaa to Gange, først for at melde sig og derefter for at stemme. Det vilde jo være ulige lettere, naar man som første Gang, vi havde Loven i Virksomhed, kunde sende en Seddel og meddele, at man ønskede sig optagen paa Valglisten. Overfor dette Spørgsmaal skal jeg tillige henstille, om det ikke, som jeg tror, det blev antydet af en æret Taler, vistnok det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), vilde være rigtigt, at man holdt sig til Folketællingslisterne og derfra optog alle